

Hat országból érkeztek szakértők

Hidvégi Előd bemutatja a laboratóriumot

KONFERENCIA A DIZÁJNERDROGOKRÓL

Csesztregi Tamás

AZ EURÓPÁBAN IS ELISMERT NEMZETI SZAKÉRTŐI ÉS KUTATÓ KÖZPONT (NSZKK) MUNKATÁRSÁIT KÉRTÉK FEL AZ ÚJ PSZICHOAKTÍV ANYAGOK KIMUTATÁSÁVAL KAPCSOLATOS TAPASZTALATAIK MEGOSZTÁSÁRA A MÉG NEM EU-TAG NYUGAT-BALKÁNI ORSZÁGOK SZAKEMBEREI SZÁMÁRA.

A Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontja (EMCDDA) által szervezett háromnapos rendezvényen Albánia, Bosznia-Hercegovina, Koszovó, Macedónia, Montenegró és Szerbia rendőrségi laboratóriumainak szakemberei vettek részt április 4-6. között. Az új pszichoaktív anyagok kimutatásának módszerei mellett a bűnügyi laboratóriumok korai jelzőrendszerben betöltött szerepéről is beszéltek a magyar szakértők, illetve a meghívott előadók.

– Mivel az európai uniós tagság feltétele többek között az új psi-

choaktív anyagok detektálásával kapcsolatos EU-sztenderdekhez való felzárkózás, ennek bemutatására kért fel minket az EMCDDA – tudtuk meg **Csesztregi Tamás** igazságügyi alkalmazottól, a Kábítószer-vizsgáló Intézet osztályvezetőjétől. – Az új pszichoaktív szerekkel összefüggő adatgyűjtésben ugyanis rendkívül szoros valamennyi tagállam együttműködése. A vizsgálatokat és az azonosításokat végző laboratóriumok kapcsolatban állnak az egyes országok központjaival – hazánkban a Drog Fókuszpont néven közzismert Nemzeti Kábítószer

Adatgyűjtő és Kapcsolattartó Központtal. Rajtuk keresztül áramlik az információ mindkét irányba, így egy-egy új dizájnerdrog megjelenésének híre rendkívül gyorsan eljut mind az EMCDDA-ba, mind a többi tagállam központjába és így laborjaiba. Ez pedig az új pszichoaktív anyagok terjedésével szembeni hatékonyabb fellépést segíti.

A konferencia másik fő témája az új pszichoaktív szerek azonosítása volt. Míg a hagyományos kábítószer hatóanyaga az egyes fajtáknál – marihuána, kokain, heroin stb. – megegyezik, a dizájnerdrogok sajátossága, hogy bár megjelenésükben teljesen azonosak, összetételük és olykor hatásuk is merőben eltérő.

– Hatóanyagaik azonosítása komoly kihívás elé állított minket 2010-ben, amikor hazánkban is megjelentek a dizájnerdrogok – jegyezte meg Csesztregi. – Sok esetben ugyanis a korábitól eltérő,

új vizsgálati módszerek kidolgozása és alkalmazása szükséges a hatóanyaguk meghatározásához. A Kábítószer-vizsgáló Intézet munkatársainak szakmai felkészültsége és a rendelkezésükre álló modern eszközök, berendezések révén azonban rövid időn belül sikerült kidolgoznunk számos eljárást. Ezeket természetesen az európai uniós szakmai fórumokon keresztül megosztottuk a többi tagállammal, ahogy mi is sok hasznos külföldi metodikáról szereztünk így tudomást. Ezeket a „titkokat” osztottuk meg azokkal a még nem uniós tagállamokban dolgozó kollégákkal, akik részt vettek a konferencián.

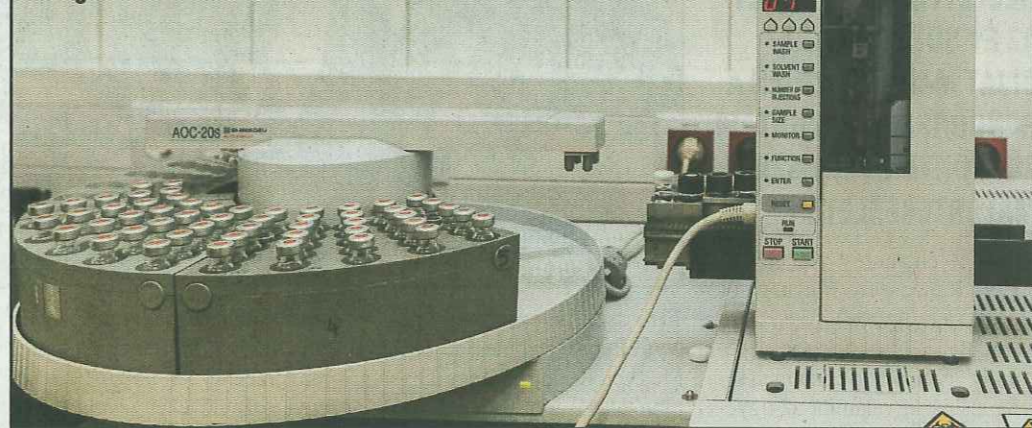
Mint a szakértők előadásából kiderült, a megbízható eredményhez többféle módszer kombinációjára van szükség. A hatóanyag vegyületének egyértelmű azonosítása elengedhetetlen ahhoz, hogy megtudják, ismerik-e már uniós szinten a szert, van-e adat a

hatásáról vagy mérgezéses esetről. Ráadásul fellépni is csak a pontos összetevők meghatározása után lehet az egyes drogokkal szemben. Mivel ezen információkat az egyes tagállamok bűnügyi laboratóriumai adják, ezért olyan fontos ezeknek a technológiai fejlettsége és az ott dolgozók szakmai felkészültsége, valamint a nemzeti fókuszpontokkal való kommunikációja.

A rendezvény első napján minden állam képviselője bemutatta saját laboratóriuma felszereltségét, kapacitását, feladatát. Ezek alapján kiderült, a balkáni régióban eddig kevésbé terjedtek el az új pszichoaktív szerek. A legtöbb észlelés Szerbia északi részéről érkezett, de egy-egy esettel valamennyi ország találkozott már.

– Az ottani bűnügyi laborok szakértői rendkívül érzékenyen figyelik a dizájnerdrogok felbukását – beszélt a tapasztalatairól Csesztregi Tamás. – Hogy a mun-

Világszínvonalú eszközök

kájukat segítsük, a hatóanyag-meghatározási metodikák, gyakorlatok mellett számos olyan információval láttuk el őket, amelyekkel hiteles tájékoztatást kaphatnak a témáról és az új szerekről.

Nemcsak a lefoglalt dizájnerdrogok azonosítása igényelt új eljárásokat, hanem az új anyagok fogyasztásának emberi szervezetből való kimutatása is, amit a Toxikológiai Szakértői Intézet antemortem analitikai osztályán végeznek.

– Hozzánk kerülnek a rendőrségi eljárás során levett vér- és vizeletminták – tájékoztat **Hidvégi**

Előd, az osztály vezetője. – Ezekben a központi idegrendszerre ható gyógyszereket, kábítószereket és új pszichoaktív anyagokat ke- resszük, és meghatározzuk, hogy milyen koncentrációban vannak jelen. A dizájnerdrogok kimutatása számunkra is kihívás mind a módszer, mind annak tekintetében, hogy összetevőik a szervezetben bomlástermékké alakulhatnak át. Emiatt számos szakirodalmat áttanulmányoztunk a bomlásról, illetve analógiákat találva sikerült új eljárásokat kidolgozni. Az új drogok megjelenéséről minket is tájékoztatnak, így fel

tudjuk venni adatbázisunkba a referenciaminták adatait.

A külföldi szakértők a konferencia részeként ellátogattak a központi kábítószer-vizsgáló, illetve a toxikológiai laboratóriumba, ahol megtekinthették a vizsgálatokhoz használt eszközöket, bepillantást nyerhettek az analízisek folyamatába, és felteheték kérdéseiket a kidolgozott metodikákról. A visszajelzések alapján a résztvevők rendkívül hasznosnak találták a rendezvényt, és számos fotóval, jegyzettel tértek vissza hazájukba. **FERENTZI TÜNDE**

FOTO: SEBESTYÉN JENŐ